

Nämndplan 2026

Patientnämnden

Dnr 2025-105A

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	3
1.1 Patientnämndens uppdrag.....	3
1.2 Region Västerbottens vision.....	3
1.3 Region Västerbottens politiska styrning och mål.....	4
1.4 Förutsättningar för planering.....	4
2 Regionmål och uppföljning.....	5
2.1 Arbetsprocess för att konkretisera fullmäktiges mål.....	5
2.2 Beskrivning av uppföljning.....	5
2.3 Regionfullmäktiges mål.....	5
3 Uppdrag.....	7
3.1 Uppdrag från fullmäktige till nämnd.....	7
4 Ekonomiska förutsättningar och budget 2026.....	7
4.1 Nämndens plan för hållbar ekonomi.....	8
4.2 Årsprognos 2025.....	8
4.3 Budgetförändringar 2026.....	8
4.4 Fördelade budgetramar 2026.....	8

1 Inledning

1.1 Patientnämndens uppdrag

Patientnämndens uppdrag regleras i Lag (2017:372) om stöd vid klagomål mot Hälso- och sjukvården samt regionfullmäktiges Reglemente för Patientnämnden.

Huvuduppdraget är att hjälpa patienter att föra fram klagomål till vårdgivare och se till att de blir besvarade om så önskas.

Patientnämnden har även enligt lag (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård, lag (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård, smittskyddslagen (2004:168) uppgift att rekrytera, utbilda, handleda och utse stödpersoner till personer som vårdas med tvång.

Patientnämnden skall också:

- Tillhandahålla eller hjälpa patienter att få den information patienterna behöver för att kunna ta tillvara sina intressen i hälso- och sjukvården och ge patienter hänvisning till rätt myndighet,
- Främja kontakterna mellan patienter och vårdpersonal,
- Rapportera iakttagelser och avvikelser av betydelse för patienterna till vårdgivare och vårdenheter, och
- Informera allmänheten, hälso- och sjukvårdspersonalen och andra berörda om sin verksamhet,

Om patienten är ett barn, ska patientnämnden särskilt beakta barnets bästa.

Patientnämnden ska utöver ovanstående bidra till kvalitetsutveckling, hög patientsäkerhet och till att verksamheterna inom hälso- och sjukvården anpassas efter patientens behov och förutsättningar genom att årligen analysera inkomna klagomål och synpunkter samt uppmärksamma regionen och kommuner på riskområden och hinder för utveckling av vården.

Nämnden fullgör sitt uppdrag inom länets all offentligt finansierad hälso- och sjukvård samt tandvård och sådan privat verksamhet som är kopplad till Regionen genom samverkansavtal, vårdavtal, entreprenadavtal eller motsvarande. Patientnämnden har genom avtal med samtliga länets kommuner uppdraget att handha patientnämndsverksamheten för kommunernas räkning.

1.2 Region Västerbottens vision

Region Västerbottens vision är ett län där framtiden byggs tillsammans med invånare, kommuner, organisationer och näringsliv. Ett Västerbotten där möjligheter kan realiseras och alla får plats. En region där hälsa, vård och utveckling hänger ihop och stärker varandra.

Vi drivs av att hela länet ska vara en trygg och stark region som människor vill leva i, flytta till, besöka och samarbeta med. Region Västerbotten tar ansvar för att det finns en uthållig och jämlik välfärd och att arbetet med innovation ger resultat. Genom att samla krafter och dela kunskap utvecklar vi Västerbotten och bygger en hållbar framtid tillsammans. En framtid med goda livsvillkor för alla.

Vi gör skillnad för dem vi finns till för och får fler att välja Västerbotten.

1.3 Region Västerbottens politiska styrning och mål

Den politiska styrningen mot visionen och de två huvuduppgifterna sker genom sju regionmål som fullmäktige fastställt. Inom varje mål har fullmäktige prioriterat förflyttningar för perioden 2024–2027. Målen riktar sig till nämnderna som i sin tur antar årliga nämndplaner med delmål som anger nämndens mest prioriterade områden.

1.4 Förutsättningar för planering

Patientnämndens förutsättningar inför 2026 är goda.

Att bedriva verksamheten inom beslutad ekonomisk ram bedöms som realistiskt.

Patientnämndens förvaltning är bemannad med erfarna och kompetenta tjänstepersoner. Dock minskades förvaltningens personalstyrka med 0,5 tjänst under andra halvåret 2025, varför arbetsbelastningen bör följas upp under året, i synnerhet som ett ökat inflöde av kontakter/anmälningar har skett under 2025.

Ett gediget verksamhetsutvecklingsarbete har bedrivits under åren 2019-2025 vilket innebär att Patientnämnden går in i 2026 med tydliga rutiner och processer.

Patientnämnden har inför innevarande mandatperiod betonat att nämndens informationsuppdrag skall ägnas särskild omsorg. Ytterligare omsorg behöver också ägnas stödpersonsverksamheten och tillgången till stödpersoner under 2026 då en ökning av pågående stödpersonsuppdrag skett under slutet av 2024 och under 2025.

2 Regionmål och uppföljning

2.1 Arbetsprocess för att konkretisera fullmäktiges mål

Patientnämnden har konstaterat att den med hänsyn till sitt smala verksamhetsfält har svårt att svara upp mot Regionfullmäktiges samtliga mål, varför nämnden i sin återkopplingsrapport på planeringsförutsättningarna föreslog att endast tre mål skulle riktas till Patientnämnden:

- Ett attraktivt och hållbart Västerbotten,
- Tillgänglig vård med god kvalitet och kontinuitet,
- Goda arbetsplatser och attraktiva arbetsgivare.

Patientnämnden har för vart och ett av ovanstående tre av fullmäktiges mål upprättat delmål som skall stödja fullmäktiges mål. Till delmålen har kopplats indikatorer för konkretisering av delmålen. Indikatorerna skall vara mätbara och vara tydliga kvalitetsmått kopplade till nämndens verksamhet och processer.

Delmål och indikatorer har huvudsakligen utarbetats av nämndens förvaltning utifrån nämndens inriktning av verksamheten för 2026. Inom förvaltningen har delmål och indikatorer kommunicerats i hela personalgruppen.

2.2 Beskrivning av uppföljning

Uppföljningen av nämndens delmål och indikatorer genomförs i enlighet med beslut om när och hur uppföljning skall ske. Ansvarig för uppföljning och återkoppling till nämnd är förvaltningschef. Innan återkoppling sker till nämnd kommuniceras uppföljningen i personalgruppen.

2.3 Regionfullmäktiges mål

Mål 1. Trygga uppväxtvillkor

Patientnämnden har inga delmål eller indikatorer som stödjer detta mål.

Mål 2. Goda levnadsvillkor

Patientnämnden har inga delmål eller indikatorer som stödjer detta mål.

Mål 3. Ett attraktivt och hållbart Västerbotten

Delmål	Indikatorer	Utfall 2024	Mål 2026	Periodicitet
Patientnämnden bidrar till måloppfyllelse av regionfullmäktiges mål genom att dess förtroendevalda och tjänstepersoner reser med kollektiva färdmedel eller samåker i minst 75 % av de resor som genomförs i tjänsten.	Totalt antal resor i tjänsten som genomförs med kollektiva färdmedel eller samåkning i relation till det totala antalet resor i tjänsten som personen genomför.		75 %	Kvartal

Mål 4. Tillgänglig vård med god kvalitet och kontinuitet

Delmål	Indikatorer	Utfall 2024	Mål 2026	Periodicitet
Patientnämnden bidrar till måloppfyllelse av regionfullmäktiges mål genom att som minst vidmakthålla 2025 års nivå på antalet publicerade rapporter.	Patientnämnden fastställer och publicerar en rapport vid varje sammanträde under året.		3	År

Mål 5. Goda arbetsplatser och attraktiva arbetsgivare

Delmål	Indikatorer	Utfall 2024	Mål 2026	Periodicitet
Patientnämndens bidrar till måloppfyllelse av regionfullmäktiges mål genom att förvaltningens medarbetare deltar i intern eller extern kompetensutveckling i minst 2 % av arbetstiden.	Totalt antal timmar som registrerats för kompetensutveckling i relation till personens totala antal arbetstimmar för arbetsåret.		50	Kvartal

Mål 6. En hållbar miljö- och klimatregion

Patientnämnden har inga delmål eller indikatorer som stödjer detta mål.

Mål 7. Stärkt forskning, utbildning och innovation

Patientnämnden har inga delmål eller indikatorer som stödjer detta mål.

3 Uppdrag

3.1 Uppdrag från fullmäktige till nämnd

Status	Uppdrag	Periodicitet	Slutdatum
 Ej påbörjad	Styrelser och nämnders nettokostnadsutveckling ska inte överstiga vad som krävs för att klara den av fullmäktige erhållna budgetramen 2026 Riktas till alla nämnder och styrelser - Ett mål för nettokostnadsutvecklingen ska sättas på styrelser- och nämndnivå. - Målet för tillåten nettokostnadsutveckling ska beslutas av respektive styrelse och nämnd tillsammans med nämndplanen i december.	Tertial: aug, dec	2026-12-31
 Ej påbörjad	Öka kännedom, engagemang och ägarskap i regionens hållbarhetsarbete Riktas till alla nämnder	Tertial: aug, dec	2026-12-31
 Ej påbörjad	Fortsätta att stärka vår ledning och styrning i syfte att öka takten i verksamhetsutvecklingen och måluppfyllelse Riktas till alla nämnder	Tertial: aug, dec	2026-12-31

4 Ekonomiska förutsättningar och budget 2026

Regionfullmäktige har till Patientnämnden ställt 6 379 tkr till förfogande för att bedriva sin verksamhet 2026. Till det kommer också 480 tkr som är en beräknad intäkt från länets kommuner för att Region Västerbotten fullgör kommunernas patientnämndsuppdrag.

Resultat av indexuppräknning minus fullmäktigeuppdrag om att minska personalkostnaderna med 200 tkr innebär att den reella ramökningen är 4 tkr jämfört med 2025. Dock minskade Patientnämnden sin bemanning hösten 2025 varför förutsättningarna för 2026 inte är helt olika de ekonomiska förutsättningarna för 2025. Budgeteringen inför 2026 har också baserats på i huvudsak samma principer som 2025.

Budgeten fördelar sig på tre huvudaktiviteter/kostnadsställen:

- Patientnämndens förvaltning - drift av förvaltningen inklusive personalkostnader,
- Patientnämnden - drift av den politiska organisationen, inklusive arvoden till förtroendevalda,
- Stödpersonsverksamhet - drift av stödpersonsverksamheten, inklusive arvoden till stödpersoner.

Den absoluta huvuddelen av nämndens budget utgörs av kostnader för personal, arvoden till förtroendevalda och arvodeskostnader och kostnadsersättning till stödpersoner.

4.1 Nämndens plan för hållbar ekonomi

Då möjligheterna att bedriva verksamheten inom fastställd ram bedöms vara realistiska har ingen specifik plan för hållbar ekonomi utformats. Det ekonomiska utfallet följs dock noga månad för månad och nämnden ålägger sig själva och sin förvaltning en restriktivitet vad gäller tex resor och konferenser.

Planen är att genomföra samtliga nämndens sammanträden i regionens egna lokaler, alternativt som digitala möten, och att genomföra de samverkansmöten med länets kommuner som är planerade att genomföras under mandatperioden med begränsat antal deltagare och som digitala möten. Likaså är ambitionen att genomföra utbildningsinsatser för bla nämndens stödpersoner i regionens egna lokaler.

4.2 Årsprognos 2025

Prognosen för det ekonomiska resultatet för 2025 är att Patientnämnden kommer att lämna ett resultat i balans.

4.3 Budgetförändringar 2026

Förutsättningarna är till stor del i paritet med de ekonomiska förutsättningarna för 2025 och budgetering har till stor del baserats på samma principer som 2025. Dock med skillnaden att bemanningen minskats med 8% vilket till viss del balanserar utebliven ramökning.

4.4 Fördelade budgetramar 2026

Patientnämnden har inga underställda enheter varför inga medel fördelats från Patientnämnden.